

GLEZOWO KUJAWSKIE

Biblioteka Wojskowa
D. O. K. VIII
TC

Przenumerata:
na miejscu 2 złote,
na prowincji 1 z od-
noszeniem do do-
mu 2 złote 50 gr.

Ogłoszenia:
za wiersz milime-
trowy na pierwszej
stronie 15 groszy,
na drugiej i trze-
ciej—10 groszy, na
czwartej—7 groszy
Ogłoszenia drobne
o 1 gr. za wiersz,
Tłustym drukiem—
podwójnie. Naj-
mniejsze ogłosze-
nie—40 groszy. Dla
zagranicy ceny o
100 proc. wyższe
Układ ogłoszeń
czterolamowy.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.

Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarium uważa za bezpłatne; proszą, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmowane są do g. 12. REDAKTOR PRZYJMUJE GODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 12-EJ DO 1-EJ W POŁUDNIE — TELEFON REDAKCJI 26. № P. K. O. 61.783.

**Największe
na Kujawach
Kino „Polonja”**
ul. Gęsia Nr. 13

W sobotę 18-go, niedzielę 19-go i poniedziałek 20-go b. m.
4-ty obraz Konsorcjum Francusko-Polskiego sezonu 1924/25. 2 serie razem.
Występują znakomici artyści, ulubieńcy publiczności MOZŻUCHIN I LISIENKO w olbrzymim,
potężnym 2-serjowym, 10-akt. monumentalnym dramacie p. t.

SZATAN 1-sza serja: Potęga zła. 2-ga serja: Szatan zwyciężony.

Obraz powyższy z wielkim powodzeniem demonstrowany był przez szereg tygodni
w jednym z pierwszorzędnych kino-teatrów warszawskich. Olbrzymia sala kino-teatru „Pa-
lace” stale była przepelniona, nie mogąc pomieścić zaciekawionej i poruszonej do głębi
publiczności obrazem p. t. „Szatan”.

POCZĄTEK SEANSÓW:
o g. 6 pp., a w niedzielę o g. 4 pp.
ostatni seans o godz. 10 wiecz.
CENY:
od 40 gr. do 1 zł. 40 gr.
UWAGA! Passe-Partout w niedzielę
nieważne, a tylko w dni powszednie.

Król karłów.

Zmarł Jakub Anatol Thibaud (Wedle Larousse'a; więc nie Thibault, jak u nas się pisze), znany prawie wyłącznie pod pseudonimem Anatola France'a. Inteligencja pierwszorzędna, świetna, skrząca diamentami stylu. Esteta, poeta, myśliciel. Bogacz umysłowy i materialny. Palacowiec w świecie piśmiennictwa i w świecie społecznym.

Jednocześnie atoli karzeł moralny, choć król między karłami, podobnymi sobie.

Komiczna jest inteligencja niższa, ujadająca na inteligencję wyższą, jak bajkowy mopsik na słonia. Wyobrażająca sobie, że ta wyższa w pocie czoła głowi się nad tem, czego ona sama nie wygłowiłaby przenigdy. Posadzająca ją o zieloność w głowie, jak bajkowy lis — opalizujące dojrzalością winogrona.

Lecz mamy wyrok Boży: »Rzekł głupi w sercu swoim: nie masz Boga«.

Anatol France był bezbożnikiem. Świetnym, lecz jadowitym wykwitem Francji bezbożnej. Bronił brudnej, przebrudnej sprawy Dreyfusa. Napastował czystą, przeczystą Dziewicę Orleańską, której bohaterki patriotyzm i geniusz wojenny był wykwitem seraficznej miłości Boga, chlubą św. Franciszka z Asyżu. Wykwintnie, ale pornografizował. Mieszkał we własnym pałacu, do którego, jakoby do sanktuarjów, odbywano pielgrzymki, a bolszewizował. Słowem, król karłów ateizmu, sybarytyzmu, samolubstwa.

Ideowi przeciwnicy jego wywnioskowywali stąd, jakoby w żyłach jego płynęła krew żydowska. Jeśli to nieprawda, jeśli to syn rasy galijskiej, tem gorzej dla niego i dla jego chwalców. Tem gorzej dla Francji. Francja katolicka i wogóle świat katolicki nie ma interesu w obronie jego rasowości aryjskiej. Zgola nie ma się czem chwalić. Przeciwnie, ma nad czem ubolewać, jeśli to był z krwi prawowity syn Francji.

Albowiem z ducha był to wielki Żyd. Żyd hellenizujący, jakich nie brakło w czasach panowania kultury hellenickiej, jak dziś króluje francuska, i jakich nie braknie i dzisiaj.

Był to Zola plus Wolter i plus Renan. Wysoce inteligentny i wytworny satyr. Wszakże anioł ciemności włada inteligencją, stokroć potężniejszą. Więc to zgola nie tytuł do holdów, krom dla krewniaków z ducha.

Mędrcem nie godzi się zwać błyskotliwego sofisty, który żył całkowicie poza Mądrością Najwyższą. Jeśli świecił, to iak zły duch, przybierający postać anioła światłości. Fosforyzował, czarował talentem. Wszakże, jeszcze

Zdawkowa dobroć i uprzejmość mogą płynąć także z egoizmu który chce, żeby mu weselo było i spokojnie.

H. Sienkiewicz.

bardziej — złym czarem negacji. Czar czarta. W jego pogodzie, skojarzonej z finezyjnym satyryzmem, jest coś demonicznego złowrogo.

Wobec tego, jakże ohydnie i głupio, gdy złemu czarowi Anatola France'a, wszystko jedno czy on żyd, czy nie, bije pokłony prasa, mieniająca się narodoowo-chrześcijańską!

M. in., tak uczynił i p. W. F., feljetonista »Gazety Porannej«. W obliczu senatoro-brodzkiego starca dopatrzył się wyrazu świętości obok wyrazu satyra. Entuzjazmuje się i każe się entuzjazmować perwersyjnym pornografem i bluźniercą, autorem »Nocy Koryneckich« i »Ogrodu Epikura«, dreyfusistą i komunistą. Z zapalem, godnym lepszej sprawy, broni jego

galijskości i najczystsze paryżanstwa. Głosuje za Panteonem dla jego zwłok...

Niewątpliwie, stanie się to i bez jego głosu. Zresztą, dla największego nawet geniusza katolickiego byłoby hańbą ledz w tem francuskim Pandemonjum, złupionem, jako gmach, świętokradzko na Kościele przez Wielką rewolucję.

Wszakże karzełkencja! Na miły Bóg, gdzie konsekwencja w sławieniu wroga ideałów narodoowo-chrześcijańskich?!

Karłom zostawcie króla karłów, jeśli nie chcecie być zaliczeni między jego bezpłatnych lokajów!

Don Inigo.

Ambasada francuska przy Watykanie.

PARYŻ (P.A.T.) »Temps« donosi, że komisja finansowa izby deputowanych, na posiedzeniu porannem, zajmowała się budżetem ministerjum spraw zagranicznych. Projekt rządowy przewiduje zniesienie kredytu, przeznaczonego na utrzymanie ambasady francuskiej przy Watykanie. Komisja postanowiła wstrzymać rozpatrzenie tej kwestji do chwili uzyskania wyjaśnień ze strony rządu. Projekt rządowy przewiduje również zniesienie kredytu w wysokości 448,000 franków,

przeznaczonych na utrzymanie ambasady francuskiej w Rosji, która to pozycja utrzymywana była w budżecie przez rządy poprzednie, chociaż ambasada nie istniała. Decyzje w tej sprawie odłożono również do czasu, gdy Herriot udzieli wyjaśnień w sprawie ambasady watykańskiej. Przy tej okazji izba zażądała od Herriota wyjaśnień, co do zamiarów jego w sprawie podjęcia stosunków dyplomatycznych z Rosją.

Przyjaźń niemiecko-sowiecka.

MOSKWA. (Ag. Wsch.) Charge d'affaires niemiecki von Radowitz odwiedził Cziczera i doręczył mu w imieniu narodu niemieckiego 1,000 rubli na poszkodowanych powozian w Petersburgu. Von Radowitz oświadczył przytem, że pomoc ta okazana przez naród niemiecki w ciężkiej dlań chwili jest wyrazem niezmiennej przyjaźni, która łączy go

z narodami Związku republik sowieckich. Cziczera, wyrażając w imieniu rządu i narodów S. S. S. R. podziękowanie zaznaczył, że gorące współczucie narodu niemieckiego okazane z powodu klęski, która dotknęła Petersburg w chwili nieusuniętych przez Niemcy trudności materialnych jest nowem ogniwem, łączącym więzami przyjaźni narody obu krajów.

Zalamana platforma.

LONDYN (A.W.) Podczas zgromadzenia wyborczego pod gołem niebem, w miejscowości Yorkshire, zalamała się platforma, na której przemawiał Mac Donald. Premier angielski

i 15 osób spadli na ziemię, nikt jednak nie był ranny. Dzienniki liberalne i konserwatywne uważają ten wypadek, jaką złą przepowiednię dla stronnictwa pracy.

„Los Angeles.”

WASZYNGTON (P.A.T.) Urząd marynarki donosi, że statek Z. R. 3 otrzyma nazwę „Los Angeles”.

NOWY JORK (P.A.T.) — United Press donosi, że w ciągu podróży statku Z. R. 3, na jednej z komur gazowych stwierdzono rysę, o długości dwu stóp, którą natychmiast naprawiono, tak, że tylko niewielka ilość powietrza dostała się do wodoru. Gdyby nie odkryto tej rysy, wtargnięcie większej ilości powietrza mogłoby wytworzyć niebezpieczną mieszaninę gazów.

Naturalizacja emigrantów rosyjskich.

PARYŻ (Rps.)—Wobec mającego nastąpić uznania rządu sowieckiego de jure przez Francję, wśród tutejszych emigrantów rosyjskich wzmógł się ruch w kierunku otrzymywania obywatelstwa francuskiego. Rząd francuski traktuje ten ruch przychylnie i przygotowuje nawet projekt specjalnej ustawy, mającej na celu ułatwić emigrantom rosyjskim przyjmowanie obywatelstwa francuskiego. Decyzja przychylna rządu francuskiemu wywołana jest między innymi tem, że specjalna ankietta administracyjna ustaliła, iż procent przestępczości jest wśród emigrantów rosyjskich znacznie niższy, niż wśród jakichkolwiek innych grup cudzoziemców.

Odznaczenie ministra łotewskiego.

RYGA. (A. W.)—Minister pełnomocny polski, Ładoś, udekorował krzyżem komandorskim, z gwiazdą orderu Polonia Restituta, Szunnisa, który jest mianowany ministrem pełnomocnym Łotwy w Rzymie. Szunnis zajmował poprzednio stanowisko dyrektora politycznego w ministerjum spraw zagranicznych.

Zakłady w Friedrichshafen będą zniszczone?

PARYŻ (P.A.T.) Według doniesień »Le Journal«, międzysojusznicza komisja kontroli zażąda prawdopodobnie zniszczenia hangarów we Friedrichshafen. Rząd Rzeszy będzie mógł odwołać się w tej sprawie do rządów sojusznicznych i sprzymierzonych, które decyzję powierzą najwyższej radzie międzysojusznicznej. »Le Journal« twierdzi, że rząd francuski przyłączy się do decyzji rady.

Sprzedaz Soli

towarów kolonialno - spożywczych
oraz świec kościelnych
po cenach konkurencyjnych

A. Postolski

WŁOCŁAWEK,
3-go MAJA 26.

ZAKUP WOSKU W KAŻDEJ ILOŚCI.
PLACĘ CENY NAJWYŻSZE.

SKŁAD TOWARÓW ŻELAZNYCH
TECHNICZNYCH I BUDOWLANYCH

L. Mańkowski i J. Nowakowski

WŁOCŁAWEK, BRZESKA 17, TEL. 194.

Adres dla depesz: „EMEN WŁOCŁAWEK”.

POLECA:

Cegłę maszynową i ręczną. Dachówkę karpiówkę. Felcówkę marsylską i gąsiory. Wapno, Cement, Gips, Belki żelazne, Matnie trzciniowe, Żelazo, Blachę, Drut, Gwoździe oraz wszelkie okucia budowlane.

Kwestja żydowska w Bolszewji.

Okazuje się, że i w Bolszewji, gdzie żydzi tworzą panujący żywioł, istnieje kwestja żydowska. Władze bolszewickie chcą na gwałt przerobić mało miasteczkowych żydów na rolników i przystąpiły już podobno do tworzenia specjalnych kolonij żydowskich, zbudowanych oczywiście na zasadach gospodarki komunistycznej. Zadecydowano już oddać na ten cel na południu Rosji i częściowo na Białorusi kilka tysięcy dziesięcin ziemi. Jednocześnie czynione są próby zainteresowania się tą sprawą zachodnio-europejskich i amerykańskich sfer burżuazyjnych, żeby otrzymać od nich pieniądze. Władze sowieckie są gotowe nawet przyznać prawo pewnej kontroli żydowskim organizacjom burżuazyjnym, natomiast sama organizacja żydowskiej kolonizacji ma sponocywać wyłącznie w rękach władz bolszewickich.

Jak pisze rosyjska prasa emigracyjna, wszystkie te projekty nie budzą zbyt wielkiego entuzjazmu wśród mas żydowskich w Rosji. Są one zdania, że realizacja ich spowoduje nowe nieszczęścia i przyczyni się do zaostrenia i tak już zaognionych stosunków narodowościowych.

Według tejże prasy, bardziej znaczącym jest to, że rząd bolszewicki przystąpił do uregulowania istniejącej w Sowdepji kwestji żydowskiej.

Do niedawna jeszcze zaprzeczali istnieniu tej kwestji, bo, według nich, wszystkie zagadnienia narodowościowe zostały w Rosji rozwiązane osta-

Skazanie okrutników.

PARYŻ. (P. A. T.) Sąd wojskowy 10-go korpusu w Nancy odbył wczoraj rozprawę przeciwko szeregowi generałów niemieckich i oficerów sztabowych, oskarżonych o to, że dnia 24 sierpnia 1914 roku przy zajęciu miejscowości Gerbe Viller w Lotaryngji wydali rozkaz rozstrzelania znacznej części ludności. Śledztwo w tej sprawie trwało przez rok. Wy-

śluchano około 200 świadków m. i. żołnierzy lotaryńskich i alzackich, którzy swego czasu służyli w armji niemieckiej. Sąd wojenny skazał in contumaciam na karę śmierci 7-miu oskarżonych m. i. jen. Klause i gen. von Berren. Kilku innych oskarżonych skazano na 20 lat robót przymusowych.

Z Chin.

PEKIN. (P. A. T.)—Wojska Czang-Tso-Lina odrzucono poza wielki mur chiński.

SZANGHAJ. (P. A. T.)—(United Press). Dzięki interwencji korpusu dyplomatycznego usunięto niebezpieczeństwo wojny domowej na terenie Szanghaju. Do Szanghaju przybył marszałek Czin Juan, aby doprowadzić walczące strony do porozumienia. Szkody, wyrządzone przez wojnę domową na terytorjum Szanghaju, obliczają na 100 milionów dolarów. Potrzeba będzie 3-ch miesięcy na od-

budowanie kolei z Szanghaju do Tan-Czangu.

LONDYN. (P. A. T.)—Donoszą z Kantonu, że walki między korpusem ochotniczym, zorganizowanym przez potentatów przemysłowych a wojskami Sun-Jat-Sema toczą się na ulicach miasta już 2 dni. W czasie tych walk w wielu punktach miasta wybuchły pożary. Sun-Jat Sen twierdzi, że powiodło mu się usunąć z Kantonu wszystkie organizacje wojskowe.

tecznie i nazawsze. Teraz widocznie zmieniono zdanie, o czym świadczyłaby broszura, napisana przez dwóch żydów komunistów Bragina i Kolcowa p. t. „Łos mas żydowskich w sowieckim związku». Jest to prawdopodobnie memoriał, złożony wyższym władzom sowieckim.

Broszura stwierdza między innymi, że gospodarcza sytuacja mas żydowskich jest obecnie znacznie gorsza, niż była przed wojną i rewolucją. Polityka gospodarcza sowieków wtrąca w nędzę masy żydowskie. W obronie wojującego komunizmu, kiedy wszelki handel został wzbroniony, nastąpiło zupełne spro-

letaryzowanie poważnej części ludności żydowskiej. Nowa polityka ekonomiczna (Nep) na jakiś czas poprawiła sytuację, obecnie jednak, gdy rozpoczęła się nowa walka z wolnym handlem, sytuacja grozi katastrofą. Jesteśmy świadkami — brzmi jeden z ustępów broszury — dramatu wymierania żydowskich miasteczek. — Obecny kurs polityki gospodarczej sowieków pozbawi wszelkich środków egzystencji masy żydowskie i doprowadzi ich do zupełnej ruiny. Nie mniej interesującym jest stwierdzenie przez autorów broszury wzrostu przy systemie komunistycznym antysemityzmu. Masy włościańskie,

otaczające żydowskie, a raczej zażydzone miasta, patrzą na żydów, jak na swych ciemięzców. Nawet tam, gdzie ludność rosyjska i żydowska żyły ze sobą w zgodzie, obecnie można zauważyć ostry antysemityzm. Na małomiasteczkowe żydostwo, ludność wiejska patrzy, jak na wrogich wysłańców miast, pozostających rzekomo pod specjalną opieką władz. Autorzy broszury przyznają, że drożyna, wywołana systemem gospodarki komunistycznej, zaogniła nienawiść włościanina do żydów.

Berliński „Rul« widzi w broszurze potwierdzenie tragicznej prawdy o sytuacji żydów w Rosji. Zupełne zubożenie z jednej strony, wzrost antysemityzmu z drugiej, oto rezultat polityki władz sowieckich w stosunku do żydostwa w Rosji.

Bragin i Kolcow dochodzą do ostatecznego wniosku, że władze sowieckie winny przystąpić natychmiast do rozwiązania kwestji żydowskiej i wskazują jako na niezawodny środek na organizację żydowskich kolonij rolniczych. Lecz każdy — kończy „Rul« — kto przeczytał broszurę musi przyjść do przekonania, że jeżeli polityczne i społeczne eksperymenty Lenina, Kamieniewa i Zinowjewa nad ludem rosyjskim stworzyły nową fazę kwestji żydowskiej i wtrąciły masy żydowskie w przepaść nędzy, to nowy eksperyment, przeznaczony wyłącznie dla żydów, innych następstw nie da i dać nie może.

D. Pol.

Pogadanki Ewangeliczne.

Niedziela XIX-a po Świątkach.

Przypowieść o godach i szacie godowej (Mat. 22.1-14). Podobną, ale i różną, wygłoszoną w innych okolicznościach i w innej porze, zapisał Łukasz w rozdz. 14, którą Kościół czyta w niedzielę II-ą po Świątkach, wśród oktawy Bożego Ciała. Obecna, późniejsza, została wygłoszona w Wielki Wtorek, z okazji próby zamachu na Chrystusa ze strony starszyny żydowskiej, rozwścieczonej wypowiedzią Jego odjęcia od nich Królestwa Bożego. Zamach nie doszedł do skutku jedynie z powodu bojaźni przed ludem, którym On był otoczony na dziedzińcu Przybytku.

Królestwo Niebieskie — mówił Nauczyciel — podobne jest królowi ziemskiemu, który sprawił gody małżeńskie swemu synowi. Zwyczajem wschodnim, król dwakroć rozsyła służy swoje z zaproszeniem. Za pierwszym razem, zaproszeni odmawiają.

Tedy za drugim razem, tuż przed ucztą, aby ich do niej zachęcić, ma-luje jej wspaniałość:

— Odm przygotował już ucztę. Woły moje i tuczna zwierzyna zabite i wszystko gotowe. Pójdźcie na gody!

Lecz oni wzgardzili zaproszeniem i teraz, a zamiast na ucztę królewską, poszli do swoich zajęć codziennych: jeden do wsi swojej, a drugi do kupiectwa swego.

Co gorsza. Krom tych obojętnych, znaleźli się tacy, snadź polityczni przeciwnicy króla, którzy posłów jego pojмали i, zelżywszy ich, pomordowali. Obrazu posła to obrazu posyłającego.

Tedy król, dowiedziawszy się o tem, gniewem słusznym zapłonął, wysłał przeciw buntownikom wojsko, i obyczajem wschodnim, wytracił ich wraz z rodzinami, a miasto ich spalił. Poczem rzekł słuzebnikom swoim:

— Gody są gotowe, lecz zaproszeni nie byli gotowi. A przeto idźcie na rozstaje dróg, a kogokolwiek znajdziecie, wezwijcie.

Stało się wedle rozkazu. Królewska sala godowa napełniła się godownikami. Lecz, iż wezwani zostali bez wyboru, znaleźli się tam dobrzy i źli.

Podczas biesiady wszedł król, aby swą obecnością zaszczycić swych gości. I obaczył jednego człowieka, nie odzianego w szatę godową, a w szacie codziennej, zbrukaniej.

— Przyjacielu! — zagadnął go — jakim czołem wszedłeś tu nie w szacie godowej?

Cóż mógł nieszczęsny odpowiedzieć? Wina zbyt oczywista. Tedy zmilczał, jak winowajca, schwytyany na gorącym uczynku. Wówczas król wymierza mu zasłużoną karę. Wydaje sługom rozkaz:

— Zwiążawszy mu ręce i nogi, wrzucie go w ciemności zewnętrzne: tam będzie płacz i zgrzytanie zębów!

Tu następuje sens moralny, wyciągnięty, nie z ostatniego tylko szczegółu, lecz z całej przypowieści:

— Albowiem wielu jest wezwanych, lecz mało wybranych.

Część pierwsza przypowieści odnosi się do samej tylko Synagogi i ma-luje tragiczne jej losy z winy jej własnej.

Król wyobraża Boga. Syn królewski — Chrystusa. Oblubienica Jego — Kościół. Na gody mistyczne Chrystusa z Kościołem wezwany został przedewszystkiem lud żydowski, jako ten, który wśród powstania potopu bałwochwalstwa przechował wiarę w jedynego prawdziwego Boga i dał ciało i krew Synowi Bożemu. Niestety, zdołał on dociągnąć swą misję zaledwo do tego momentu krytycznego, którym było pojawienie się Chrystusa. W swej większości, bądź przez obojętność dla idei mesjańskiej w masach, bądź przez wrogię dla niej usposobienie w starszynie, spowodowane egoizmem narodowym na podkładzie materialistycznym, odrzucił boskie wezwanie. Marzył i wciąż marzy o ziemskim panowaniu nad światem; gdy, jako pierwszy z pośród wezwanych narodów, mógł był osiągnąć pierwszą rolę w Królestwie Chry-

NA RATY!!

Nie przepłacając, może każdy otrzymać u nas

K R E D Y T

NA RATY po cenach gotówkowych polecamy na męskie ubrania, jesionki i palta: Bostony, kamgarny, krepki, syberyjny, sukna i „Veloury”.

NA RATY na dogodnych warunkach materiały damskie, gabardyny, wełny kol., zamsze, plusze czarne i kolorowe, koce, koldry, chustki, płótna, zefiry, flanelety, barchany i cajgi.

WEŁNY MUNDURKOWE. **NA RATY TOWARY** tylko pierwszorzędných fabryk poleca

„Spółka Kujawska” Sp. Akc. NOWY RYNEK 5.

Ze związku ludowo - narodowego.

W dn. 13. X. odbyło się w sali Tow. Krajowznawczego pierwsze powakacyjne zebranie koła miejscowego Związku ludowo-narodowego pod przewodnictwem prezesa koła p. Jana Tomaszewskiego, który po zagajeniu zebrania udzielił głosu Jerzemu Kwasięborskiemu.

Świetny ten, pełen zapału młodzieńczego mówca, znany w szerokich kołach narodowych z czasów wyborów do sejmu, w jędrnych i dobitnych słowach scharakteryzował obecną politykę naszą wewnętrzną i zewnętrzną oraz poruszył sprawy finansowo-gospodarcze. Przypominając słuchaczom, że rząd obecny nie jest rzędem zaufania Związku lud. narodowego, a więc takim, za który pomimo udzielonego mu poparcia Związek nie bierze odpowiedzialności, mówca stwierdził iż rząd ten położył duże zasługi, dowodem czego było umiejętne wprowadzenie w czyn nakreślonych przez rząd narodowy zamierzeń, dzięki czemu mamy własny zdrowy pieniądz, który nie podlega wahaniom na giełdach zagranicznych. Niestety jednak rząd obecny nie we wszystkim umie sobie tak dobrze radzić: sprawy bezrobocia nie rozwiązał (od upadku rządu narodowego liczba bezrobotnych podniosła się z 40.000 na 180.000), drożyzna wzrasta, agitacja komunistyczna odbywa się coraz jawniej, kresy wschodnie w ogniu, władza zaś miejscowa bezsilna.

Dla stłumienia powtarzających się stale napadów bandytów sowieckich Związek lud. narodowy domagał się od p. Grabskiego wprowadzenia tam stanu wyjątkowego, premier nasz tego nie uczynił w obawie przed opinią Europy, która uważałaby akt ten z naszej strony za pogwałcenie praw mniejszości narodowych. Polityka

TANIO! TANIO!

S. OŹMINKOWSKI

NOWY RYNEK 6 WŁOCŁAWEK TELEFON Nr. 114
otrzymałem przedstawicielstwo na Włocławek i okolice

Maszyn do pisania fabryki „ORGA”

Ulepszona konstrukcja, niebywała szybkość,
automatyczne przesuwanie taśmy.

Stale na składzie taśmy do maszyn, kalki,
specjalne gumki i wszelkie dodatki.

więc nasza jest lekliwa i słaba, co naszej powagi na zachodzie nie podnosi, a gdy w dodatku weźmiemy pod uwagę ostatnie posunięcia naszego ministra spraw zagranicznych pana Skrzyńskiego — wprost szkodliwa i, jak słusznie zauważył następny mówca dr. Olszewski, prowadząca wprost do rozczłonkowania Polski. Niemcy szukający odwetu już teraz podnoszą głowę, domagając się rewizji traktatu wersalskiego, o który opiera się nasz byt, chciwie wyciągają swe drapieżne ręce po tak dla nich niewygodny korytarz Gdański, a Słask proponują nam wprost odebrać, gdyż »zaprzepaszczamy» go swą niedołężną gospodarką.

I w takiej chwili ustępliwy pan

Skrzyński godzi się na jakieś »trybunały rozjemcze mieszane« (polsko-niemieckie), które mają kontrolować zarządzenia województwa pomorskiego! Początek zrobiony...

Zdając sobie dokładnie sprawę z tego, że posuwamy się ku przepaści i, że wobec niebezpieczeństwa w jakim się znajduje Rzeczpospolita, należy dzwonić na alarm. (Słusznie dr. Olszewski przypomniał nam krótki, bo 9-letni okres trwania ks. Warszawskiego). Związek ludowo-narodowy zwołuje do Warszawy na d. 26. X. (w dzień sprowadzenia zwłok duchowego hetmana naszego ś. p. Henryka Sienkiewicza) Wielki Kongres, na którym mają być poruszone zagadnienia naszej polityki

Dr. S. Dembecki

(z Warszawy)

b. as. klin. i ordyn. szpit. wener. Choroby skóry (włosów), weneryczne i moczopłciowe (dróg moczowych, oświētł. pęcherza, niemoc).
Cyganka 11.

i gospodarki celem wypowiedzenia się klubu, jakie stanowisko zajmie nadal wobec rządu p. Grabskiego, którego jedynie obecnie popierają mniejszości narodowe ze względu na p. Skrzyńskiego, a za który żadne stronnictwo nie chce ponosić odpowiedzialności.

Członkowie i sy. patycy Związku ludowo - narodowego, stawcie się więc licznie w dn. 26 października na kongres w Warszawie.

UWAGA. Najbliższe zebranie koła miejscowego odbędzie się w nadchodzący poniedziałek w sali Tow. Krajowznawczego o godzinie 8-mej m. 30 wieczorem, referat wygłosi p. Jerzy Kwasięborski.

Z. U.

Z KRAJU.

Rozłam wśród komunistów.

Ostatnie aresztowanie, dokonane przez organa policji politycznej wśród komunistów w Łodzi, Warszawie, Wilnie, Częstochowie, Lwowie i Krakowie wniosły do szeregów polskiej partji komunistycznej takie zamieszanie, że partję tę można uważać za rozbitą. Dość powiedzieć, że w takim centrum komunistycznym jak Łódź, partja rozdzieliła się na dwie części z których jedna dąży do połączenia się z Moskwą i podporządkowania się jej komendzie, druga do samodzielnności. Zwyciężyła grupa I-sza, rzecz naturalna dla pieniędzy sowieckich. Przywódca Warski został usunięty z partji.

stusowem i przezeń urzeczywistnić swoje dumne marzenia światowladne, nie ku zgubie świata, lecz ku jego błogosławieństwu. Jako Bóg obiecał był Abrahamowi, że w nim będą błogosławione wszystkie narody.

Z wrogięgo usposobienia do Mesjasza i Królestwa jego wynikło krwawe prześladowanie jego sług — apostołów. (O swoim własnym męczeństwie Chrystus powiedział krótko przedtem w przypowieści o winnicy, najętej oraczom, Mat. 21). Wślad za tem przyszła, zobrazowana w przypowieści, kara: rok 70-y.

Wysłanie sług królewskich na rozstaje dróg — to powołanie pogan przez apostołów, z pośród których Paweł dotarł do Hiszpanji, Tomasz — do Indji. Rzecz prosta, i wśród powołanych drugiej kategorii znajdują się zawsze i źli. Jeden z godowników, na którego „król” zwrócił uwagę, iż nie był odzian godowo, podany jest tylko dla ilustracji losu wielu podobnych do niego, bezbożnych zuchwalców.

Albowiem szata godowa oznacza szatę łaski poświęcającej, przez którą człowiek staje się miłym Bogu. Ciemności zaś zewnętrzne, poza oświētłąną „al giordo”, królewską salą godową, oznaczają piekielne ciemności fałszu i zła poza Światłością Bożą, poza Bogiem.

„A on zamilkł”. W obliczu Boga, przenikającego skrytości serc, niemasz wymówek, wykrętów, wymigów. Przeraziła jasność sądu Bożęgo prześwieci je tak, iż winowajca potępi samego siebie.

Z powyższego wykładu przypowieści wynika, że sens jej moralny, wyrażony w słowach: „wielu wezwanych, lecz mało wybranych”, — odmienny od wyrażonego w słowach podobnych sensu przypowieści o robotnikach, najętych do winnicy (niedz. Starozapustna), — nie jest bezwzględny. Należy tu zastosować tłumaczenie, że Pismo używa często słowa „wielu” zamiast wszyscy, skąd „mało” będzie znaczyło: nie wszyscy. Zatem wypadnie: „wszyscy wezwani, lecz nie

wszyscy wybrani”. Jeśli chodzi o Synagogę, to jej dzieje stwierdziły, że choć wszyscy członkowie jej byli wezwani przez Chrystusa, to faktycznie wybranych okazało się mało. Jeśli chodzi o Kościół, nie można przesądzać sprawy w sposób podobny, ale trzeba stać przy nieokreślonym niżej „nie wszyscy”.

Słowa: wynijdźcie na rozstaje dróg” oraz podobne do nich w podobnej przypowieści u Łukasza, 14: „wynijdźcie na drogi i opłotki” — wzięte w sensie stosowanym (jak jest sztuka stosowana) — stanowią podkład ewangeliczny dla hasła Leona XIII: „Fuori di sagristia!” — „Wyjdźcie z zakrystji!” To hasło, rzucone przede wszystkim w stronę duchowieństwa Francji, oddanego zbyt wyłącznie życiu wewnętrznemu Kościoła, które też ono doprowadziło do perfekcji, ale wskutek tej wyłączności znalazło się w osamotnieniu, to hasło dało początek odrodzeniu katolickiej akcji społecznej, dziś już tak rozpowszechnionej, a tak nienawistnej wrogom Kościoła.

Wbrew hasłu Leonowemu, powołując się nawet dzielnie na powagę pokrewnych, lecz wykrętnie tłumaczonych orzeczeń papieskich, usiłują oni zapędzać kler z powrotem do zakrystji, aby go kiedyś ostatecznie stracić do katakumb.

Za czasów panowania w Monasterze szalonego krawca, Jana z Lejdy, tenże, jako „król Syjonu”, urządził dla tłumu wieczerzę na placu katedralnym, nazwanym „górami Syjonu”. „Król” i „najwyższa królowa”, jedna z 16 żon jego, przybyli z całym dworem i usługiwali biesiadnikom. Naraz, dostrzegł on wśród gości człowieka obcego i zawołał: „Jakiej wiary jesteś? Jak mogłeś przyjść na te gody, nie mając szaty godowej?” To rzekłszy, wznosił miecz i odciął mu głowę. Poczem siadł spokojnie przy stole i śmiejąc się, rzekł: „Obcy był między braćmi Judaszem”.

X. Charszewski.

Zakład Krawiecki
p. f.
K. Zbyrowski
w Włocławku ul. Przedmiejska 8
vis-a-vis hot. Victorja

Podaje do wiadomości Sz. Klienci, że nadszedł w najlepszych gatunkach, najnowszych deseni wybór materiałów krajowych i zagranicznych, oryginalnych angielskich. (Firm. Holand i Sherrylip London). Wykonuje futra, burki, garn. wizytowe, sportowe, marynarkowe i wszelkie roboty wchodzące w zakres krawiectwa, z własnych i powie-

rzonych materiałów. Wykończenie pierwszorzędne podług najnowszych żurnali. Krój angielski.

Polecając się łaskawym względom Sz. Klienci z poważaniem
K. Zbyrowski.

BIELIZNA
KAPELUSZE
CZAPKI
KRAWATY
SKARPETKI
RĘKAWICZKI

W WIELKIM

WYBORZE

TRYKOTAŻE
POŃGZOCHY
TOREBKI
WSTAŻKI
HAFTY
KORONKI

Dr. med. Linke

b. lekarz zagraniczn. klinik
choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe (oświetlenie pęcherza, rozszerzenia, niemoc).

Przyjmuje obecnie 9-12, 3-5 i 6-7^{1/2}.
Ul. 3-go Maja Nr. 6, II.

HEMOROJDY Czopki hemorojdalne, znane dobrze pod nazwą „Varicol” usuwają ból, pieczenia, krwawienia, swędzenia, zmniejszają guzy (żyłaki). Zadać w aptekach i składach aptecznych.

W węgiel z kopalni

„H. Renard“

zaopatrzyć się można na zimę w następujących składach węgla:

1. Jan Klabecki, Brzeska 8.	5. St. Lewandowski, Królewiecka 30.
2. Gracjan Cywiński, Bednarska 2.	6. Kreutz, ul. Kościuszki Nr. 23.
3. Stow. „Ogniwo”, Toruńska	7. Meszczyński i Nowakowski, Nowy-Rynek róg Warszawskiej
4. Zofja Surowiecka, 3-go Maja 7.	8. Mohr, ul. Cyganka Nr. 6.

Wagonowe dostawy węgla i koksów wykonuje starannie

HURTOWNIA OPAŁOWA M. NAPIÓRKOWSKI
WŁOCŁAWEK, KALISKA 17, TEL. 209.

Kwiaciarnia „WIOSNA“

Brzeska Nr. 17

Posiada b. duży wybór Chryzantemów, Cyclamenów i innych kwitających roślin. Jak również ogromną ilość dekoracyjnych roślin: — palm, Araukaryj, Fikutów, Asparagusów i różnych paproci. —

Ceny niskie.

Ceny niskie.

ZAKŁAD FRYZJERSKI

POD FIRMA

F. KOLANOWSKIEGO

UL. 3-go MAJA Nr. 40.

Po gruntownym odnowieniu, jako pierwszorzędny zakład higieniczny poleca się łask. względom Sz. Publiczności.

ŁODZIE NOWE

a la barki - berlinki

długości po 16 m. b. i średniej szerokości 1,80 m. solidnej budowy z nowymi o 25 metr. kw. powierzchni nieprzemakalnymi żaglami oraz kotwicami i łańcuchami okazyjnie do sprzedania. Łodzie powyższe mogą służyć do przewożenia wszelkiego rodzaju towarów lub materiałów budowlanych. Wiadomość: Warszawa, Wilcza No 26 A. m. 24 w godzinach 7-8 wieczorem.

Przystąpię z kapitałem jako czynny wspólnik do solidnie prowadzonego interesu lub zakładu przemysłowego z gwarancją kapitału ulokowanego. Tylko poważne zgłoszenia składać proszę do Redakcji dla okaziciela Premiówki dolarowej N. 0391113.

Ogłaszajcie się w „Słowie Kujawskim“

Tania lektura na zimowe wieczory i doskonała okazja dla kolekcjonerów pism!

Wyprzedaż starych tygodników pism humorystycznych i kalendarzy. Do wyboru pojedyncze egzemplarze Muchy, Świata, Tyg. Ilustrowanego, Dz. Ustaw, Monitora Polskiego z lat ubiegłych i wielu innych czasopism.

CENY TYLKO W GROSZACH.

Makulaturę — stare gazety kupuje i sprzedaje na wagę od 5 kilo.

L. MAKOWSKI

ul. Kościuszki 1. Tel. 195.

Komitet Organizacyjny Młyna Parowego w Lubrańcu

p. f.

ZAKŁADY ROLNICZO-PRZEMYSŁOWE S. A. W LUBRAŃCU

ma zaszczyt zawiadomić W.P. że

Organizacyjne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

odbędzie się w Lubrańcu dnia 22-go października r. b. o godz. 12 rano w sali miejscowej ochronki z następującym porządkiem dziennym:

1. Poświęcenie kamienia węgielnego,
2. Zagajenie,
3. Wybór przewodniczącego,
4. Sprawozdanie Kom. Org.,
5. Określenie liczby członków Zarządu,
6. Określenie wynagrodzenia członków Zarządu,
7. Wybór członków Zarządu,
8. Wybór Komisji Rewizyjnej i określenie wynagrodzenia,
9. Ustalenie 1-go okresu operacyjnego,
10. Plan działalności spółki i budżet,
11. Przejęcie wkładów majątkowych i wydanie za nie akcji,
12. Nabycie nieruchomości (placu pod bud. młyna),
13. Powiększenie kapitału zakładowego drogą nowych emisji,
14. Wyjednywanie pożyczek i kredytów,
15. Wybór pism do ogłoszeń,
16. Wolne wnioski.

Z poważaniem

KOMITET ORGANIZACYJNY

BUDOWY MŁYNA PAROWEGO W LUBRAŃCU.

Warszawski Magazyn
Gotowych Ubiorów Męskich i na obstalunki

ANTONI MIESZAŁSKI

WŁOCŁAWEK, Warszawska 15.

CENY KONKURENCYJNE.

KOŁDRY WATOWANE WŁASNEGO WYROBU I PODPIĘCIA. CHUSTKI I PLEDY.

Kazimierz Ossowski i S^{ka}

W WŁOCŁAWKU, ul. 3-go MAJA 6.

Poleca na sezon jesienny i zimowy:

Zamsze, weloury, plusze, (kotiki) wełniane i jedwabne, sukna, trykotiny kostjumowe i sukniowe, gabardiny, rypsy, maty, krepony wełniane, materiały mundurkowe, adamaszki podszewkowe, satyny francuskie :: :: deseniowe i gładkie, flanele, barchany, watołina i t. d. :: ::

DUŻY WYBÓR MATERJAŁÓW MĘSKICH.

Dla Sz. Duchowieństwa: bostony, kaszmiry, krepy na sutanny, sukna hastory, na palta podszewki i koloratki.

DZIAŁ MEBLOWY:

Garnitury na otomany, gobeliny, plusze gładkie i gniecione, rypsy, :: :: oraz dywany, chodniki, serwety, kapy pluszowe i narzuty. :: ::

JEDWABIE W RÓŻNYCH KOLORACH.

Wielki wybór galanterji i trykotarzy.

OBWIESZCZENIE.

Na podstawie Ogólnych Przepisów Sanitarnych ogłoszonych przez Magistrat m. Włocławka dnia 1.XI. 1921 r. i obowiązujących na terenie miasta zamiatanie ulic i oczyszczanie rynsztoków winno odbywać się w godzinach rannych najpóźniej do godz. 7-ej rano.

Obecnie w mieście oczyszczanie rynsztoków i zamiatanie ulic odbywa się w godzinach popołudniowych i w sposób niedozwolony. Ulice zamiatane są bez uprzedniego polewania ich wodą, i wskutek tego na ulicach tych, w godzinach największego ruchu ulicznego, unoszą się tumany kurzu, wielce szkodliwe dla zdrowia mieszkańców.

Dlatego to wzywam wszystkich właścicieli domów do przestrzegania przepisów sanitarnych i wydania poleceń dozorcóm domowym, aby zamiatanie ulic i oczyszczanie rynsztoków odbywało się tylko w godzinach rannych najpóźniej do godz. 6-ej.

Zamiatanie ulic w godzinach popołudniowych jest wzbronione i karane będzie w myśl obowiązujących ustaw.

Karom podlegają właściciele domów i dozorczy.

W godzinach popołudniowych dozwolone jest jedynie usuwanie z ulic śmieci i nieczystości w sposób niepowodujący zakurzenia ulicy, to jest za pomocą zbierania tych śmieci i nieczystości na łopatę, albo specjalne szufle.

VICE-PREZYDENT: GAJZLER.

Cały świat pije szampan polski. Oryginalne piwo Grodzkie prawie bez alkoholu znane od czterystu lat.

Zastępstwa: Afryka, Australja, Chiny, Indje Wschodnie i t. p. Jedyny na świecie typ piwa silnie musujący, orzeźwiający, szlachetny napój, zawierający dużo własnego naturalnego węgliku. Idealnie gasi pragnienie, wzbudza apetyt zalecany przez liczne powagi lekarskie rekonwalescentom, cierpiącym na żołądek i cukrową chorobę. Wytrzymuje w butelkach bez szkody dla jakości i smaku całe lata.

Jedyni wytwórcy:

Zjednoczone browary Grodzkie Tow. Akc. (dawn. browar św. Bernarda) GRODZISK (Poznańskie).

Jenerałny przedstawiciel na Włocławek, Kutno, Łowicz, Płock i okolice

STANISŁAW SKROBECHI, Włocławek, ul. Tadeusza Kościuszki Nr. 6, tel. 185. Składy ulica Kaliska Nr. 12.

Do nabycia w sklepach kolonialnych, hotelach, restauracjach i piwiarniach.

Co niesie dzień?

Październik

19

NIEDZIELA

Dziś: 19. po Świątk. Piotra z Alkant w., Lucjusza m. Jutro: Jana z Kęt w., Marty p. m. Wschód słońca 6.34 Zachód 4.55 Wsch. księżycy o g. 9.20 Zachód o g. 12.40

W niedzielę 19 b. m. Komitet pomocy dla inwalidów pod protektorem Najdostojn. Pasterza diecezji i pod przewodnictwem ks. Bp. Sufr. Owczarka urządza kwestę na ulicach i w pewnych punktach naszego miasta.

Sądzimy, iż zbyteczną jest w słowach potężnych, jak się to zwykle czyniło zwykło, wołać o datek na inwalidów.

Starczy chyba powiedzieć naszemu miastu: **Dzisiaj kwesta na inwalidów.**

Odczyt. Staraniem Stow. Robotn. Chrześc. przy ul. Maślanej 2, ks. prof. Leśniewski wygłosi dziś o godzinie 5 po poł. odczyt z przezroczami na temat „Życie polskie w górach”. Wejście dla członków Stowarzyszenia i wprowadzonych gości — bezpłatnie.

Z Tow. Chórów Katedralnych „Lutnia“. Zespół męski pod kierunkiem p. Rogalskiego występuje w dniu dzisiejszym na Turnieju Spiewaczym w Gdańsku. Jest to pierwsza okazja dla chóru utęjszego do odśpiewania hymnu na cześć morza polskiego u jego brzegów.

Z „Polonji“. Zabyłnie „Polonja” już na Brzeskiej u wylotu do niej Ogrodowej.

Na „straszny” obraz „Szatana” w 2 serjach wszyscy podążą.

Z Tow. Gimn. „Sokół“. W niedzielę o godzinie 9 rano punkt. na boisku sportowym (Al. Szopena) rozpoczyna się ćwiczenia lekkoatletyczne, przygotowane na zawody o mistrzostwo Włocławka.

W poniedziałki o godzinie 7 30 wiecz. punkt. na sali M. G. P. odbywają się ćwiczenia gimnastyczne. Stawiennictwo druhów obowiązkowe.

Zebrańie „Sodalicji“. W ubiegły piątek o godzinie 8 ej wieczorem w lokalu gimn. im. Długosza odbyło się ogólne miesięczne zebranie „Sodalicji Królowej Korony Polskiej”. Na zebraniu tem ks. moderator Piotr Zwierz wygłosił referat „O małżeństwie chrześcijańskim”. Po referacie rozwiązała się ożywiona dyskusja. Następne zebranie „Sodalicji” odbędzie się w drugi piątek listopada, t. j. dnia 14 go przyszłego miesiąca.

Podziękowanie. Szanownym Rodzicom i Opiekunóm, którzy złożyli ofiarę na nadbudowę gmachu mego gimnazjum, składam niniejszem serdeczne „Bóg zapłać”, mianowicie: W. W. P. P. Bartczakom, Bergom, Białeckim, Borzęckim, Budkiewiczom, Czechom, Czyżewskim ze Strzyg i Czyżewskim z Rządkiej Woli, Dąbrowskim, Drzewickim, Dubois, Dury-

som, Foppom, Gliszczyńskim, Głównym, Gniazdowskim, Henkom, Hermanowskim, Jarnuszkiewiczem, Jarzębowskiem, Kirkorom, Kleinom, Korpusińskim, Łacińskim, Mackiewiczem, Malcanom, Marchlewskim, Mięgociom, Mieszkiom, Mohrom, Murzynowskim, Niesłuchowskim, Ogrodowiczom, Pańkom, Pawelkiewiczem, Piecuchom, Pstragowskim, Ptaszyńskim, Romaszkanom, Roskiewiczem, Sendekom, Sieczkowskim, Świdzińskim, Szalkowskim, Szarlatom, Szmitom, Szubskim, Urbańskim z Kłobi i Urbańskim z Włocławka, Wasilewiczom, Welkom, Wesolkowskim, Zielińskim, Zimowskim, Ziółkowskim. Janina Steinbokówna.

Zegar na czatowni strażackiej już czynny.

Odpowiedzi Redakcji.

Panu Witoldowi Morawskiemu w Lubieniu. Za nadesłane piękne sprawozdanie z wieczornicy bardzo dziękujemy. Drukować będziemy w jednym z najbliższych numerów.

P. dr. Popperowi w Lubrańcu. Bardzo dziękujemy. Drukować będziemy w jednym z najbliższych numerów.

Panu Stefanowi Musiałkowi w m. Artykuł pański „Ze spraw robotniczych” będziemy drukować we wtorkowym numerze t. j. 21 b. m.

OGŁOSZENIA DROBNE.

Buchalter-Bilansista korespondent z niemieckim, ma wolne godziny. Również zaprowadza i reorganizuje księgowość. Zaofiarowania proszę kierować do Administracji Słowa dla „Buchaltera”.

Odstąpię 5 pokojowe mieszkanie. Oferty do Administracji dla M. T.

Potrzebny chłopiec lat 16 do kominarza. Może być bez rodziny. Wiadomość w Adm. „Słowa”.

„Polski Róg”

Handel kolonialno-piśmienny. Królewiecka 23, róg Srebrnej. Poleca dobre towary.

Szwadron Zapasowy 8-go pułku Strzelców Konnych zakupił: około 900 szymb do okiem 60 ram okiennych nowych i 5 drzwi dużych do ujeżdżalni. **Wiadomość w kancelarji Szw. Zap. koszar na Kokoszcze w godz. od 11-14 do dn. 20 b. m.** Dowódca Szw. Zapas.

Sprzedaj skór Franciszka Wieczorkowskiego, Włocławek Nowy Rynek 9. Stale są na składzie rozmaitego rodzaju skóry i w każdej ilości, również się kupuje surowe i wymienia na gotowe.

Zgubiono książeczkę wojskową i kartę mobilizacyjną wydaną w PKU Włocławek Akt majątkowy, świadectwo z majątku Kępkii Ślacheckiej Stelmarskiego świadectwo z majątku Mehówek stelmarskie świadectwo z majątku Bodzanowa stelmarskie świadectwo wykwalifikowania Czeladnicze i majsterskie stelmarskie Cechowe wraz z portfelem i małą ilością pieniędzy wydane na imię Michała Młynarkiewicza łaskawy znalazca zechce zwrócić wieś Szczótkowo gm Śpiłowice p. Czerniewice pow. Włocławski Michał Młynarkiewicz.

Zgubiono dokumenty wojskowe wydane przez P. K. U. Włocławek na imię Bronisława Dembińskiego.

Zgubiono książkę wojskową Chaima Cichonowskiego wydaną przez P. K. U. Włocławek.

L. III. 3636 24.

Ogłoszenie Urzędowe.

Magistrat m. Włocławka podaje niniejszym do wiadomości publicznej, iż na zasadzie art. 18 ustawy z dnia 11-go sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 747) oraz z mocy uchwały Rady Miejskiej z dnia 20 grudnia 1923 r., zatwierdzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu reskryptem z dnia 17 marca r. b. za L.S.N. 1133/24, wprowadza się w mieście Włocławku następujący

S T A T U T

o podatku miejskim na rzecz Kasy Miejskiej m. Włocławka od widowisk, zabaw i rozrywek.

§ 1.

Opodatkowaniu w sposób przewidziany w §§ 3 i 4 niniejszego statutu podlegają wszelkie zabawy urządzone w obrębie gminy, a w szczególności następujące rozrywki:

1. zabawy taneczne, kostjumowe, bale maskowe, rauty, reduty i t. p.;
2. zabawy ludowe jak np. karuzele, huśtawki, hipodromy, strzelnice, aparaty do mierzenia sił, aparaty reprodukcujące mechanicznie, utwory muzyczne i deklamacje, gry połączone z wygraną w pieniądzech lub przedmiotach, kolejki amerykańskie i t. p.;
3. przedstawienia świetlne (kinematograficzne), teatry marionetkowe, przedstawienia cyrkowe, walki zapasnicze, variété, kabarety i t. p.;
4. wystawy i muzea z wyjątkiem tych wystaw i muzeów, które nie służą dla celów zarobkowych, panoramy, pokazy zwierząt tresowanych, menażerje i t. p.;
5. zabawy sportowe;
6. przedstawienia teatralne, balety, koncerty i wszelkie inne przedstawienia muzyczne;
7. odczyty, deklamacje i recytacje;
8. przedsiębiorstwa i instytucje, utrzymujące bilardy.

§ 2.

Wolne od opodatkowania są:

1. przedstawienia, zabawy i inne widowiska lub produkcje, urządzone w lokalach szkolnych za zezwoleniem władz szkolnych, przez uczniów zakładów naukowych;
  2. przedstawienia z których dochód czysty przeznaczają się całkowicie na cele dobroczynne (filantropijne), z góry określone, o ile z nimi nie są połączone zabawy taneczne i pod warunkiem przedstawienia Magistratowi sprawozdania kasowego i pokwitowania z wpłaconego na cel dobroczynny osiągniętego dochodu;
  3. zabawy, które służą wyłącznie dla rozwoju młodzieży lub też ćwiczeń cielesnych, nie zwalnia się jednak od podatku bilety wstępu na takie zabawy sportowe, które są połączone z totalizatorem lub zakładami;
  4. zabawy urządzone przez pojedyncze osoby w prywatnych mieszkaniach oraz zabawy reprezentacyjne, urządzone przez urząd publiczny, o ile nie pobiera się wzajemian zapłaty ani za zabawę, ani też za trunki lub jedzenie; pomieszczenie klubowe nie uważa się za prywatne;
  5. przedstawienia teatralne, koncertowe, odczyty, deklamacje, recytacje i przedstawienia kinematograficzne, przez władze państwowe lub komunalne, urządzone lub wydane subsydjowane;
  6. odczyty, wykłady i popularne koncerty, mające na celu szerzenie nauki lub sztuki, jeżeli je urządzają instytucje społeczne;
  7. zabawy i przedstawienia amatorskie, urządzone przez związki i stowarzyszenia pracownicze, kasyna oficerskie i gospody żołnierskie, jeżeli:
    - a) leżą w zakresie statutowej działalności odnośnych stowarzyszeń;
    - b) odbywają się we własnych lokalach i nie są podawane do wiadomości publicznej;
    - c) wstęp na nie dozwolony jest tylko członkom stowarzyszenia i wprowadzonym gościom bez rozsyłania specjalnych zaproszeń.
- U W A G A: Osoby urządzające wszelkie widowiska, zabawy, odczyty i t. p. wolne od opodatkowania, obowiązane są złożyć Oddziałowi Podatkowemu Magistratu sprawozdanie z odbytego widowiska według wzoru, który zostanie ustalony przez Magistrat.

§ 3.

Podatek od rozrywek wymienionych w § 1-szym, o ile do nich nie ma zastosowanie § 2 pobiera się w formie podatku procentowego od ceny wykupionego biletu (podatek biletowy); w wypadkach, gdy uczestnictwo w rozrywce nie jest uzależnione wyłącznie od wykupionych biletów wstępu podatek pobiera się w sposób ryczałtowy (§ § 10 i 11).

§ 4.

Podatek biletowy opłacają przez doliczenie do opłaty wstępu osoby, nabywające bilety na wszelkie widowiska i zabawy wymienione w § 1; inkasuje go na rzecz miasta przedsiębiorca (stwo) względnie urządzający zabawę lub widowisko, który jest za ten podatek odpowiedzialny.

§ 5.

O każdym przedstawieniu, zabawie lub widowisku wymienionym § 1-szym należy zawiadomić Magistrat pisemnie najpóźniej na dwa dni przed przedstawieniem.

Temuż obowiązki zgłoszenia podlegają również gry i zakłady.

Magistrat wydaje zaświadczenia zgłoszenia.

Do zgłoszenia obowiązany jest zarówno przedsiębiorca, względnie urządzający widowisko (zabawy), jakoteż właściciel lub dzierżawca pomieszczenia, w którym odbywa się przedstawienie (zabawa).

Magistrat może dla widowisk i zabaw, urządzanych przez poszczególnych przedsiębiorców uznać jednorazowe zgłoszenie za wystarczające dla szeregu widowisk (zabaw, rozrywek).

§ 6.

Podatek oblicza się według ceny i liczby sprzedanych biletów wstępu. Przy obliczaniu nie bierze się w rachubę biletów wydanych bezpłatnie, o ile ich ilość była z góry zadeklarowana i zatwierdzona przez Magistrat.

Cena podana na bilecie, względnie cena odnosząca się do danej kategorii miejsc służy za podstawę wymiaru nawet wtedy, jeżeli bilet sprzedany został faktycznie po cenie niższej, natomiast w razie pobrania kwoty wyższej od ceny biletu podatek oblicza się według tej faktycznej pobranej kwoty.

Pod ceną biletu wstępu rozumieć należy ogólną wysokość pobranej kwoty z wyjątkiem podatku. Opłaty za katalogi lub programy włącza się do ceny biletu, o ile uczestnicy nie są dopuszczani do zabawy lub na widowisko bez wykupienia katalogu lub programu.

§ 7.

Podatek od każdego pojedynczego biletu wynosi:

1. 60% opłaty za wejście na przedstawienia kabaretowe variété, walki zapasnicze oraz na przedstawienia kinematograficzne na których są wyświetlane filmy pochodzące z wytwórni zagranicznych;
2. 35% opłaty za wejście na przedstawienia cyrkowe o ile nie są połączone z walkami zapasniczymi i występami kabaretowymi, oraz za wejście na sale i zabawy, na których odbywa się gra w bilard, karty, totalizator i t. p.;
3. 30% opłaty za wejście na przedstawienia kinematograficzne utworów i filmów krajowych;
4. 20% opłaty za wejście na przedstawienie operetkowe, wodewile, farsy, bale maskarady, zabawy taneczne, wyścigi o ile nie są połączone z totalizatorem lub zakładami;
5. 10% opłaty za wejście na przedstawienia operowe, dramaty, komedje, koncerty i wogóle na przedstawienia o wyższej wartości artystycznej oraz na wszelkie pozostałe widowiska, zabawy lub przedstawienie rozrywkowe w niniejszym artykule niewymienione.

§ 8.

Przy zgłoszeniu widowiska lub zabawy przedsiębiorca, względnie urządzający widowisko winien złożyć w Magistracie bilety przeznaczone do sprzedaży. Bilety muszą być zaopatrzone w jeden lub dwa odcinki, w numery bieżące, nazwę przedsiębiorstwa lub datę przedstawienia, jakoteż cenę lub bezpłatność biletu. Magistrat zaopatruje bilety stemplem.

Magistrat może przy zgłoszeniu zażądać kaucji w wysokości przypuszczalnego wpływu podatkowego, również Magistrat może czynić wyjątki od wymagań dotyczących treści biletów.

Magistrat ma prawo zarządzić, aby przedsiębiorca urządzający przedstawienie posługiwał się biletami dostarczonymi przez Magistrat za zwrotem kosztów druku tychże.

§ 9.

Przedsiębiorca, względnie urządzający przedstawienie (zabawę) może zezwolić na udział w przedstawieniu jedynie po okazaniu i skasowaniu ostemplowanych biletów.

Skasowane bilety uczestnicy zatrzymują i winni na żądanie pokazywać kontrolerom Magistratu, którym przysługuje prawo wolnego wstępu na wszelkie przedstawienia i zabawy.

Przedsiębiorca, względnie urządzający zabawę obowiązany jest przechowywać przez 30-dniowy okres czasu wszelkie dowody, dotyczące ilości sprzedanych biletów i okazywać je na każde żądanie Magistratu.

§ 10.

Od wszelkiego rodzaju koncertów, widowisk, gier i zabaw urządzanych przez kawiarnie, restauracje lub inne przedsiębiorstwa bez pobierania osobnej opłaty wstępu, podatek oblicza się ryczałtowo z uwzględnieniem stawek określonych w § 7 i przypuszczalnej frekwencji, gości w granicach od 1-go do 50 złotych za każdy dzień względnie wieczór koncertu, zabawy, gry lub widowiska.

§ 11.

Wysokość podatku ryczałtowego w granicach określonych w § 10 wymierza Magistrat na podstawie danych ustalonych przez Oddział Podatkowy Magistratu po wysłuchaniu przedsiębiorcy.

§ 12.

O ile przedsiębiorca względnie urządzający zabawę narusza postanowienia § § 3 — 11 w ten sposób, iż okoliczności miarodajnych dla wyliczenia podatku nie można z pewnością ustalić wówczas Magistrat może określić podatek, tak, jak gdyby wszystkie rozporządzone miejsca zostały rozsprzedane po cenach zwykłych lub też odpowiednio ustalonych przez Magistrat w poszczególnym wypadku według wyższego szacunku. Na ustalony w ten sposób podatek Magistrat poręczy formalne wezwanie płatnicze.

§ 13.

Podatek od biletów wstępu, zainkasowany przez przedsiębiorcę, względnie podatek ryczałtowy, winien być wpłacony przedsiębiorcą do Kasy Miejskiej następnego dnia po odbytem przedstawieniu względnie zabawie.

§ 14.

Odwołanie w sprawach wymiaru i poboru podatku wnosić należy w czasie i trybie przewidzianym w art. 48 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (D. U. R. P. № 94 poz. 747).

§ 15.

Wykroczenia przeciwko przepisom o wymiarze i poborze podatku podlegają karze do wysokości 345,9 złotym, o ile wykroczenie nie jest karalne w/g art. art. 62 — 66 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. (D. U. R. P. № 94 poz. 747).

§ 16.

Przepisy wykonawcze do niniejszego statutu, mające zawierać szczegółowe postanowienia do sposobu wymiaru, poboru i kontroli podatku, wyda Magistrat.

§ 17.

Niniejszy statut wchodzi w życie następnego dnia po ogłoszeniu w jednym z miejscowych dzienników, z tym dniem traci moc obowiązującą statut o podatku miejskim od widowisk we Włocławku, uchwalony przez Radę Miejską w dniu 5 sierpnia 1920. (Gazeta Kujawska z dnia 7 lutego 1920 r. № 242).

Magistrat m. Włocławka
Vice-Prezydent: Gajzler.

Włocławek, dnia 16 października 1924 r.